Vasárnap. 33. Szám. Április 17-kén. 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLONY.

Megjelenik a lap minden Szerdán, Pénteken és Vasárnap. Előfizetetni minden cs. k. postahivatalnál, e lapok kiadó hivatalához czimezendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr ut pénzben.
A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
A Szentgyörkutczában, a Kendefi-házná, 487. szám alatt.

KIADÓ-HIVATAL:
A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 ujkrért, kösönönkétszer; folytonos hirdetésekről illő egyezmény czélja. Minden hirdetésre 30 ujkr bélyegdij előre beküldendő.
A lap anyagi ügyeit érdeklik: n. m. előfizetés, hirdetések, rendamatok ezt, a kiadó-hivatalhoz utasitandók.

(D.) **Szemle.** A „Pesti N.“ april 12-ki száma egy érdekes levelet hoz Szaiczból, melyben „az olasz nemzeti társulat“ titkos utasitásai lepleztetnek le; ezen okmány Turinban költ idei márcz. 1-jén Garribaldi és la Farina nevével van aláirva. Egy lázzadást szervező irat az egész, mely általános olasz fölkelésre van számitva azonnal, a mint Ausztria és Piemont közt a háboru kiütne. Hogyan keljen föl az olasz nép ellenére Victor Emanuelt, hogyan vonultjon a Piedmonthoz közelebb eső városokba, sikerült fölkelés esetében, hogyan álljon közbizalmat biró egyénisége az ügyek élére, mint a szárd király ideigleines biztosa? szóval a fölkelendő olasz tartományok forradalmi szervezése ideiglenesen minő legyen? ezekre a feleletet foglalja magában, az ott leleplezett titkos utasitás. Elgondolya azon titkos és nyilvános fenyegetéseket, melyekkel Ausztria mindenfelülről meg van támadva; be kell vallani, hogy csak önérzetének s nagy hatalmi méltóságának teljes megtagadásával vehetne más magatartást, mint a minőt elfogalt. Vannak nehéz krisisek a kormányok életében, midőn szebbeknek kell lemiök egész existentiájokat koczkára tenni, mint magokat oda alázni le, hogy nyilvánosan ugorjanak az eléjök tárt kelepczébe. Es úgy látszik Ausztria azt nem is fogja tenni; a congressus létesitését találták fel ürügyül, hogy a béke gátolójánál végre Ausztriát lehessen fölmutatni; Ausztria a congressus létesitését oly feltéthez kötötte, mely az ő szerződési jogainak s állásának alapterét képezi; melyből a mint kilépik, mindjárt a történeti jogok tere helyett, az emberiségi, a nemzeti, világtársadalmi problemák koczkaasztalára vetné existentiáját, s többé jogtlag czélyeszt alapokon nem tehetne ellentmondást a többségi véleményének belemin kivül, s kénytelen volna talán saját feloszlását végig nézni, mint Boz Dickens betege, ki a természet csodás titkos tüzétől önmagában elolvadott.

Ezen helyzet komoly megfontolására mutat az, hogy Ausztria magát csalódásban nem ringatja, s bár mint megtámadott fél leginkább örvendhetne a béke kiláttásoknak, feltételnél egyet sem fogad el. A kormány férfiai tisztán vannak értesülve a helyzet súlyos voltáról, miről cég tanusságot tesz Buol grófnak egy franczia barátjához tett komor nyilatkozata, melynek szól: „E pillanatban nines mit temni a helyzet javitására, a válság tetőpontjára jutottunk; mindazáltal mig a beteg ki nem gyógyul, nem kell kétségbe esni felgyógyulásán. Hanem a helyzet fölötte súlyos, és én még nem látom a megmentés módját.

Egy nevezetes okmányt hoznak a lapok: Cavour gróf emlékiratát az angol miniszteriumhoz, melyben Ausztria politikája Lombárd-Velencziben, és az olasz államokban hozatik vád alá; az utóbbiakra vonatkozó tételek ismétlési Lagueronnière röpiratjok; de Lombárd-Velencze sorsát azon tételek alkalmazásával mutatja fel Cavour, melyeket a „Constitutionnel“ is a napokban Ausztria szemére lobbantott, s mit lapunk 30-ik számának szemléjében említénk.

Ezen emlékirat nem tagadja azt, hogy Ausztria lombárd-velenczei birtoka kötöcszerüleg jogos, de ezen kötések, melyek a népek jogaira nem voltak tekinettel, csak sajnálatra méltó következményeket szültek, és most tény, hogy az osztrák uralom alatti olaszok nagy többsége legyőzhetlen ellenszenvvel viseltetik ezen uralom iránt. Felhányva az emlékirat az ausztriai kormányzásra nézve azon vádakat, melyeket a „Constitutionnel“ is felhányt; (s mi a szárd és francia egyetértést még a válpontok felállításban is igazoljuj) így folytatja: „A történelem az osztrák kormányuál is mutat fel tosszabbat, de az elődszok elgüelletlenségének alapoka az, hogy ilyen lassú nép uralkodik rajtok, melyhez sem beszéd, sem erkölcs, sem izlés dolgában nem hasonlitanak. Minél inkább akalmazta a kormány központosító rendszerét, annál nagyobb lett az elégüelletlenség, s most midőn e rendszer teljesebb mint Franczia ország is, midőn minden helybeli mozdulat el van fojtva, s az alattvaló minden aprószégrt nyilvános hivatalnokokkal érintkezni kényteten, kiket nem szeret, nem tiszlel; most a kormány iránti ellenszenv egyetemessé lett. A milanóiak, velenczeik népeket látogatván meg, melyeknek nemzeti kormányuk van, visszatérve annál mélyebben érzik az idegen iga lealázó súlyát stb.“

Ily, sőt még vádolóbb hangon van tartva az emlékirat, melyből azon eredményt vonjuk ki, mikép Cavour most a szerzőjési politikát nyilván támadja meg a nemzetiségi politika nevében, s illiija, hogy a diplomatia bölcsen tenné, ha Ausztriának azt ajánlaná, hogy a franczia uralom ellen 1814-ben álta la proclamált olaszoknak tett igéretéhez képest legalább a közigazgatást nemzeti elemből alakitsa, belföldi s az országban maradandó hadseget olasz tiszttek alatt állitson fel, s a képviseleti rendszerre alapitott alkotmányt hozzon be az olasz tartományokba. Ez ugyan az emlékirat szerint csak palliativ szer lenne, de a szenvedőshez szoktatott lakosok a mellett csak inkább türhetőnek; de a diplomatia ily ajánlataak sikerére nem számit az emlékirat, 45 év tapasztalata ellene mond ennek, Ausztria olaszországi birtokai megtartásában csak az erőhatalomra támaszkodik stb.“

Ezek az emlékirat alapállitasai Lombárd-Velencziére vonatkozólag, melynek előadása közt szomoritó színnel festi azon roppant meghasonlást és gyülöletet, mely az olasz nép s a katonák s hivatalnokok közt létezik, kik minden legtávolabbróli társadalmi érintkezést kikerülnek.

Ezen vádoló hangokkal szemben a bécsi lapok magatartása is mind harcziasabb kezd lenni; a hivatalos Wien. Zeit. közlebbről egy erőteljes czikkben emlékezik Ausztriának I. Napoleon elleni hősi fellépéséről, midőn ő egyedül minden coalitio nélkül azon kor leagnagyobb hadvezére ellen népeinek ragaszkodása s haszaeretete által támogatva dicsőségesen harczolt. A csch nemesség pedig, mely a bécsi kabinetben az utóbbi időkig mindig jelentőkenyebb befolyásával az ellen a kormányrendszer alapirányának egyik alkotója volt; most sem tagadva meg ragaszkodását, abban egyezett meg, hogy ő felségéhez egy föliratot terjesszezen, melyben kéznek nyilatkozandik, a hon veszélyének esetére vagyonát és vérét felajlozni, biztositván a kormányt áldozatkészsége és hűségéről.

A franczia lapok a lehető leghaczriasabb hangot vették fel, még azt is elhitték, hogy az auszztriai sergek már áttörték volna a Ticino vonalon, s a szárd területre léptek, miatalt a „Constitutionnel“ még mind ostromolja az auszztriai kormányzást, s közeadott nyilatkozatát, mely szerint a lehető legkorszerübb szerkezetű ágyúnak is nem lesz mértfold hosszu vasut, s hogy ha az egy függetlenül működhető szakértő egyénnek ő nem adatik, soha el nem készülend; mert a készen levő darab nem igazitatván ki, s a betolt szánczlakodon át a megirandó hegyi patakok által át vágatván, használhatlanná valand addig, mig a meg nem lévő elkészülhetne.

A kanyargó uton felejtve az Eri-dere völgyecskéin erőszak front, hol egy ármas patakocska mellett van a Demirdas. Dervend, egy az elibe-bihez hasonló ártanya, kávéház, hol az orok egy kis baxisért (ajándék) megtraktálják az ütast. Itt újra megnyugtatók lovainkat s újra felszorpöltnik egy lindzsa keszru kávé, már csak azért is, hogy valami különöz s a honszokásait megveló bolondoknak ne tartassunk. Még egy fölörág kanyarogtunk a szük Eri-dere völgyén, melyhez a bruszai termékeny terre czinek ki. Ott, hol az Eri-dere kiszélesítve szikliás hegylánczait, szeretettel olvad belé a bruszai tér-be, mint egy palak a folyó kéhlébe fekszik Demirdas, egy nagy görög falu, melyben tobb selyemgyár fiatlódó kémnyezt tunnek fel. Demirdas veres bora, sajja hires az egész vidéken, hetvásárai inkább látogattatnak a bruszaiénál. S lakói igen gazdagok.

(Folytatjuk.)

KIRÁNDULÁS BRUSZÁBA,

beró **Orbán Balázs**-tól.

(Folytatás.)

E táj éppen oly gazdag történeti emlékekben, mint természeti szépségekben; az argonaták, a rómiák, az arabsok itt szálltak partra, talán azon farsával itt ezen platón alatt nyugodott meg mint mi, talán Hercules elrabolt barátjának Hylasnak keresésében kifáradva itt keresett enyhet; ott talán a fatsol kódében Proconesus (Marmora szigét), hol Alcibiades hajóhada horgonyozott, ott van közletik Cyzicus azon kőrgy, hol Alcibiades megsemmisité a peloponnesusi flottát; talán itt ezen platán alatt irta Hippocrates Sportaba laconicus jelentését, minden itt van vezérek, hajótokk elfogva vagy felégetve, Mynderos megölve, a hadseregnek nincs eleme, mit kell tennünk? — talán Mithridates-Luculus elől menekülve, s Hannibál a számüzetésben elfáradva itt nyugodtak meg — itt ásák meg Hannibál s Constantin sirját s itt rengetek Helena hölesőjét.

Egy órai ittmulatás után ujra csolnakunkra ültünk s vitorlánnal felhuzva, kedvező széllel sebesen haladtunk a mindig keskenyedő öbölen felfelé, jobbról Triliategy sziklán buszkén fekvő falut, Mudaniát (a régi Myrthea), a baloldalon pedig az egy festői hegykehellye rejtett, s gyógyforrásaival hires Armutlit (körtvélyes a régi Anchor) hátrahagyva, délután 7 órakor érkeztünk meg Gemlekre, hol partra szálltunk.

Gemlek a régi Cius vagy Kios helyén fekszik, melyet az argonauták egy társa Kios épitett. Hercules szeretett barátja Hylas a bruszai meleg források felett örködő nymphák álfai itten raboltatott el, midőn egyszer megszomjazván, partra szállott vizet keresendő, s Kios lakói sokáig tartták meg a Polyedrominos erdőben Hylas árabottatásának tonepet.

A régi Cius Hymeas Darius vezére által lerombolttatott, Brusiás hebérg más várost épitett, melyet Brusiasa a cyzeusiek ellen harczolt. A Kereszteseknek Civote-nek sokszor el, s hogy jelentőkenyés igen erős gőbe volt, látszik abból, hogy szultan Osman ebbe vezette ostromolta sükertelen, s csak is Orchánnak sikerült azt bevenni. Hogy miért nevezték a törökök Gemlek-nek (ing), annak eredésére nem lehet jutni.

Jelenleg egy regényesen fekvő kis város, minlenfelől a legszebb és legfestőbb dighelyek koszorujaba foglalva, fölötte a magas Kizlánczai (leány) fantastikus szikláhegyei tornyosulnak fel. A varos czelőt két évvel egészen leégvén, most egészen ujból épult fel; egy közepéni domocskát, egy a velenczeik által épitett négyszögü vár karnisnak bástyái koronznak. Gyönyönek nehány meleg forrása is van; lovakat fogadva a legfestőbb olaj-berkek közöt, s a legszebb kinezést élvezve, másztunk ki a Terszaczlagh-on (hajógyar hegyen, mely nevét attól veszi, hogy ajtaban a kormányon, egy magas falakkal kerített hajógyára van), melyről a bárjos engirnul völgybe szálltunk, hol van az olajberkek festői lombjai között elrejtve a hasonnevü kis falucska. E völgyet minden oldalról bokor borittotta halmok kornyezik, melyeken kivánesian tekingelnek át az Olymp havas csúcsai, az utat természet alkotta vad szőlő lugasok fedik, melyek mindenfelé felfutó virágokkal ékitve, igen barátságos vonszó képet adnak a hallgatag völgycsekének.

Innen a szük és magas hegyek kornyezte Kurtul-Derébe tértunk, hol egy csodaszerü szirt él vonta magára figyelmünket, mely egy gulyaalku hegynek egyik szögletét képezi, ez szabályszerüleg egymás felé helyezett sziklalapok alkotta lépcsőzet, mely magasan kiemelkedve egészen a hegy tetejéig nyulik fel, mintha az valamely oráis számára alkatott lépcsőzet lenne, melyen e hegy tetejére felszalt.

Ezen szük völgybő helyenként jó csinálton, helyenként terdig-erő agyagos sárban a Csárszkaizlagh-ra másztunk fel; a tetőn levő Torik Dervendtől (egy kis rendőri illomár és egyszersmind kávéház) egy isteni kinczés némita el. Egyfelől a gemlekj obél festő hegyeivel a repülő hajóival, másfelől a különbféle alakban lépcszőzött domokon tul, melyeknek tetején itt-ott czedrus erdők kőre helyzett egyszera falak (Kadiköj, Sacsköj) fekszenek; a Niufer átfolyta gyönyörü bruszai tér terült el, tul rajta egy magas földemelvényen, árbrándos festőfelegetől kornyezve, az elő festőtéj a buszkán tekő Brusza, nyülnak minareteivel s számlalhatlan mecseteivel, felette az ég felhőivel delkező Olymp (kecsiszagh-tündérek havasa) bérczi óriásai emelkednek fel, mint áthatlan érzafalak, melyeken tul tilos a szemnek tekinteni, egy czifra foszlányos ezüst felhő kacérkódok annak oldalan, hogy eget tartó kup óriása meg magasbbnak látszódjék, a nap sugarai megtörve a hegy jégpáczoljan, s az mober sznte felelemmel emeli fel szemeit a nagyszerüség e titokteles honába; ily hegyről mondá nagy kollónk:

E hegytetői kősziklára fel
Borus napokban a pihenni vágyó
Terhes felhőknek vándor serege;
Ez a mühely, kol a komor kovács,
A dörgedelmes égháboru
Készitni szokta a villámokat,
Haragvó Isten égő nyilait.

Itt lovainkat megnyugtatva s az öröklet kévő szörpölgetés közben nehány barátságos szót váltva, mely szórakozott szerkesztőinkben csevinátokkal volt felcziráztva, ujra elindultunk jó csinált uton, melyen több szakértő európai mérnökök felvigyázata alatt már 8 év óta dolgoznak; de ezen egyedüli csinált utja Törökhonnak talán soha se készülend el egészen, mert az orokké változó kormányok az arra rendelt pénzt bezsebelik s a munka felakad, s bizonyosan ezen nehány mértföld hosszu ut Törökhonnak több idejébe kerül, mint egy száz mértföld hosszu vasut, s hogy ha az egy függetlenül működhető szakértő egyénnek ő nem adatik, soha el nem készülend; mert a készen levő darab nem igazitatván ki, s a betolt szánczolakon át a megirandó hegyi patakok által át vágatván, használhatlanná valand addig, mig a meg nem lévő elkészülhetne.

A kanyargó uton felejtve az Eri-dere völgycskéin erőszak front, hol egy ármas patakocska mellett van a Demirdas. Dervend, egy az elibe-bihez hasonló ártanya, kávéház, hol az orok egy kis baxisért (ajándék) megtraktálják az ütast. Itt újra megnyugtatók lovainkat s újra felszorpöltnik egy lindzsa keszru kávé, már csak azért is, hogy valami különöz s a honszokásait megveló bolondoknak ne tartassunk. Még egy fölörág kanyarogtunk a szük Eri-dere völgyén, melyhez a bruszai termékeny terre czinek ki. Ott, hol az Eri-dere kiszélesítve sziklás hegylánczait, szeretettel olvad belé a bruszai térbe, mint egy palak a folyó kéhlébe fekszik Demirdas, egy nagy görög falu, melyben tobb selyemgyár fiatlódó kémnyezt tunnek fel. Demirdas veres bora, sajja hires az egész vidéken, hetvásárai inkább látogattatnak a bruszaiénál. S lakói igen gazdagok.

(Folytatjuk.)

Iskola alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hogy mindenik harczra készült hatalmasság általános-gen fegyverkezzék le; s ebből hatalmak által elfogadtatott volna, mint egyedüli feltétel egy congressus létesíthetésére. De ezen hirt ajabb lapok kétségbe hozzák, mely ha mégis valósulhat, legalább a bécskiscrlet megtörténtekig a congressus helye, de hogy annak is mi eredménye lesz? azt nem tudhatni. Egy leleplezés, melyet az „Oest. Zeit." után minden lap s köztük ha punk kölöldjé is hoz, nagy kérdőjelkint áll a beke szó után. Fontos ezen leleplezés, habár minket és olvasóinkat nem leg meg, mert azt a mi leleplezve lőn, historiai következtetéseink után Napoleonról feltettük, s annak, mint a kérdés gyökerének lehetőségét fejtegettük is; de fontos azért, mert meglehet, hogy még a congressuson ezen czél létesítése iránt interpellatiok történhetnek. Ha azonban Európa uj felosztása Napoleon határozott feltételei közé állott, arról ő alig hisszük, hogy lemondjon; ő feltételeiben erős, és igy a congressustól alig várhatni egyebet, mint elöveszekedését egy uj világháborunak. Valószinü azonban, a mit szinben többször elmondottunk, hogy a kérdés világosabb fejlése uj szövetségi csoportozatot alakit, habár vizsgálódó szemünk felfogja azt is, hogy a franczia sajtó midőn egy német egység mellett kezd buzogni, hogyan játszik éppen ama leleplezett czélok népszerűsitésére? Ugylátszik Európában nemzetiség, forradalom és despotismus szövetkezik egy uj elmélet mellett, hogy hármuk közül melyik fogja kapni az oroszlány részt? azt az határozza el, hogy ezen uj elmélet ellenében kik fognak sikra szállani? Ezen kérdésre az alapfeleletet a congressus adandja, ha Angol- Poroszhon és Ausztria együtt tálál tartani, s Orosz- és Frankhon ellenök, akkor oly világháborút érünk, minőt Európa még nem látott soha, s mely a mostani hadviselés gyorsabb tempóját tehetné ellentétben az évszámlálás, mig eldöntve lenne a vizsgálat.

Sajtóhiba. Közelebbi lapunk 4-dik hasábján M-Vásárhely hirsaan Alí Kézdivásárhely helyett, honnan ama levél kelt. A 2-dik hasáb. 13-dik sorban mormann helyett normann olvasandó.

Konstantinápoly, márcz. 25. 1859. — Az európai lapok folytonosan itteni miniszteri válságról larmázznak, s mi, kik itt a hely szinén vagyunk, ilyes valamiről mitsem tudunk; én megengedem, hogy itten Törökhonban, hol a diplomatia még alamuszt bab s fölöbb teremtésről mint más helyt, itt hol szeretnek minden kormányi tényt titok leplébe burkolni, hol gyakran a legélethevagóbb tényekről a sziguru censura alatt alló lapoknak tilos beszélni, hol a miniszteriumokban sütket-néma szolgák vannak alkalmazva (ezen szerencsétlenek nyelvelt gyakran saját anyjaik vágják ki, hogy jó drágán eladhassák), hogy ne hogy valamiképp a hirek kiszivárogtassanak, hol gyakran a hatemek itthos körében határoznak az ország dolgai felett, s gyakran egy statusférfiu meghaltu egy kecses szultánna buvös mosolyától fogy; mondom egy ily elönyvizayati rendszerrel környezett kormánykörben sok minden történhetik, miről a világ sót még a legközelebb állók is mit sem tudnak; megengedem, hogy néha az események fejünk fölött észrevétlenül átszökelnek, s külföldön hamarább tudnak valamit mint mi itten; de egy miniszterválság itten, hol két párt áll szemben, hol részletes kabinetváltozás nem történhetik, hanem vagy a reformpárt, vagy a régi konservativ török párt tarthatja csak a kormánygyeplőt kezében, hol a két párt egy más elleni gyülölete folytán a kormányzati személyzetben lehetlenné teszi itten miniszteri válság lehetetlen a nélkül, hogy annak hire villanyilag át ne rezegje az egész fövárost, hogy mindenki azon perczben, midőn az megtörtént, ne beszéljen róla, s igy kénytelen vagyok kimondani a török miniszteri válságnak hire nem egyéb egy kövér hirlapi kacsánál; nincs itt más válság mint az, melyet a természet idézett elő: t. i. a nagyvezér Ali pasha már több hetek óta veszélyesen beteg, elannyira, hogy több napokig kevés remény volt becses életéhez; a napokban az orvosok kijelentek, hogy veszélyen tül van, azonban, betegségének fő okn a kormánygondokkal tülterhelteség levén, fölépüléshez nehány hónapi nyugalom föltételét kötötték, s igy helyét a nagytanácz elnöklettében a Sheik-ul-isztám, Szeid-eddin-Effendi foglja helyettesen betölteni, a nagyvezér fölépülteig.

Hogy Ali pasha betegsége a mostani kritikus perczekben, midőn minden percz beke, vagy harcz között határoz, — nagy csapás Törökhonra nézve, az bizonyos; — a Sheik-ul-Iszlám már állásuál fogva is (a korán által tiltott) ujitásoknak ellene, s félni lehet, hogy az ügyet csak zavartabbá, complikáltabbá teendi, hogy ij bogokat kötend a már is igen bonyolultá vált (duna-fejedelemsé gi) gordiusi csomóhoz.

Gy látszik, hogy Adile szultána férjeire a tengerbe fulás veszélyét hozza; alig nehány hónapja, hogy férje a nagy reménytü Ali Galib pasha (Reshid pasha fia) oly szomoru sirt talált a hullámok kebelében; alig nehány hete, hogy a nagyur a szomorkodó özvegynek vigasztalására a fiatal Nyry pashát, kedvencz udvarnoczátfőnöltöd, s kevéshé mula, hogy a mézes hetek édes kötelékeit el nem metszék a vén párkák. — Ugyanis multt szombaton a fiatal völegénykg kaikra (csónak) ült, egy sétát tenndó a Bosphoruson, gyönyörködendő ezen tündéri tengerszoros bájos tájain; tudjuk, hogy senki sem fogékonyabb a természet szépségeire mint egy boldog szerelmes, ki a természet nagyszerűségeiben, a tavasz kiderültével uj, fiatal erőre ébredő növényletben, boldogságának visszatükrözését szemléheti; s már ki lehetne boldogabb mint éppen Nyry pasha, ki oly fiatal (mert alig 20 éves) a nagy ur kegyencze, rokona, s férje a bájos szultánnak, ki valójában kitünö szép, volt alkalmam közelről látham, midőn egyszer nyári lakunk előtt elkocsizván megállott, s a kert virágait dicsérte; gondolhatni, hogy én csupa udvariasságból is nagy buzást vive végbe Flora nevelő berkeiben, szép virágfüzérrel siettem a bájos nő felé, s azt átnyujtva, vékony jashmajain (fátyolán) át kivánesi szemekkel láthatam bájait; ő kegyes volt liliom ujjaival elvenni hódolatom szerény füzerét, s evalát (köszönöm) mondott oly csöndi csengő hangon, mely még most is fülembe cseng, s oly szemekkel nézve, melyeknek tekintetcéit örömest szállt volna le Jupiter az Olymprói); de az irigy Neptunus, ki talán ferdés alkalmával megpillanta a bájos Nimfákat, kinek szolgáy ryr hintelenti szivét kerekitett, mely Nyry pasha kaikját egy sziklához vágva elaurta, azonban közel levén a parthoz a szerencsesek vedő Venus Aphrodite egy bátor kaikesi (bajos) alakjában kiragadta a vészes örvények közül, s partra segité, s visszavezetté gőzhajón a szép szultána karjai közé.

Már több napok óta ágyudörgés és pusha ropogás tölti el a léget, a szultán szemlét tart a Shumlára menendő sergek felett, melyek Hajder pasha terén tüzzeli gyakorlatokat tesznek; 10 zászlójj rendes gyalogság, 2 zászlóalj vadász, egy ezred lovasság és 80 ágyu van öszpontosítva; a tüzérség és lovassag gőzösökön fog átszállitatni a napokban.

Izmail pasha a rumeliai mushir neveztetett ki ezen sereg főparancsnokává, ki mindennap váratik ide.

Riza pasha mult szombaton a tophanai kioskba összehivta a szerely hitelezőit, s három módot jelölt ki adósságik törlesztésére.

1-szór 30% -nak elengedésével 20 jelenleg, s 50-t egy év multva minden kamat nélkül.

2-szor 5 évig tartó lefizetést 20%-tel kamat nélkül.

3-szor 10 évig tartó lefizetés 6% kamattal. Sokan föképen a rajak közöl, készek elfogadni ezen föltételeket; de az európai kereskedők ezen a la lord Redcliffe szerti fizetésmódról nem akarnak hallani, egészleges s rögtöni kifizetést követelnek.

A napokban nagy mennyiségü hamis kaime (papiros pénz) czémpéztetett be plajbász alaku fákba gönygöltére, már tobb ládákkal eiszállitottak a teherhordók egy temetőbe, hol utasitások szerint letették, s onnan gazdaja elvitte, midőn egy ily tekercs kiesvén a ládából, egy teherhordó csupa multalsából faragni kezdette, s iszonyu bámulatára egy kalmet fara gott ki belőle, a rendőrségnek mind eddig nem sikerült fölfedezni gazdáját.

A szultán szerályán dolgozó napszámosok tobb hónapok óta fizetést nem kapván, s az ehen fálás veszélyének ki levén téve, elhatározták mult pénteken, midőn a nagyur mecsetbe megy, tömegesen kérlevelet adni be; egy tülbuzgó szerely szolgálat- a nagy gyülekezést, valami ura ellen elleni összesek- szultánnak s sietve fo- tott egy közeli örtanyára hirt a Sz.-Benedek nyomult sietve el, de elvegező összesekh- ob napok óta ébező napszámosokat talált, kik Miklós kértek uroktól, ki kérleveleiket elvette, s meg- pal: jánt segiteni.

Éveillard kisasszony, a szerencsélen dzseddai franczia konsul szerencsésen s csudaszerüleg menekult leánya, Emerattal az ötet védő fiatal irnokkal egybekelt Párizsban, a szultán 12,000 frank évi jövedelmet rendelt számára, 5000 frank évi jövedelmet a franczia törvényhozó tanácz (corps legislatif) szavazott meg, s igy Éveillard kisasszony gazdag örökséget nyert dzseddai vérfurdó következtében: igy van ez a világban, egyik szerencsétlensége a másik szerencsésjét épiti fel.

Alexandriából irják, hogy Lesseps Ferdinánd e hó 10-kén Hardon vallalkozóval, s több az adminisztrationhoz tartozó hivatalnokokkal megérkezett, s hogy a munkálatok nem sokára meg fognak kezdődni a szuezi csatornán.

Alfred herczegnek és az Euryalus tisztjeinek egy fényes banquetet rendeztek, az angolok az alexandriai börze teremében, azt fényes bál követte, melyben a fiatal herczeg ugyancsak megfogatta az alexandriai szép menyecskéket, az al-kiraly testvére Halim pasha, és Zulfikár pasha (a tanács elnöke) meglátogatták a bált, s egy egész óráig mulattak a mulatókkal.

Tripolisból irják, hogy az egész város összemolott, a tobb betekig tartott zajor következtében, ugy nés ki az mint egy foldingás által halomra dontott város, szinte hihetetlen, hogy a jötékony és természet eltörölő erő ily romboláshoz kepes. O. B.

Ujonságok.

— A kolozsvári kereskedés és iparkamara f. évjan. 22-kén Dietrich S. elnöklete alatt rendes közgyülést tartott, melyben titkar Gámán Zs. a kamara mult évi működéséről rövid jelentést tett; e szerint a tizenkét rendes közgyülésen kivül tartott még 8 kamara egy rendkivüli ülést. Tüzetes tárgyalás alá jött 78 ugy, melyek közül 13-ben maginosok, 63-at pedig testületek s hivatalok terjesztének a kamara elé. A közlekedest illetőleg felhivta a kamara az illetők figyelmét a toroczkó-vár-falvi, a szombor-zilahi, a szegvár-kibánya, a szamosujvár-mezősegi utakra; a gerendi és kujfalvi réven szintaszére s helyökbe állandó hidak épitésére; a postai összeköttetés szaporitására Kolozsvár es M.-Vásárhely között stb. Továbbá áruutkuszokat nevezett ki, a Kolozsvárt állandó ipartanodara alitott nyitott, a kolozsvári kisczégi pénzügyi szövetséget élethe lepette sat. Penzalap-kimutatás tárgyelt ossz. 44. Ezekből 1 orsz. szabadalmazott gyárra, 10 kolozsvari, 33 videki kereskedésekre nézve, összesen 60,000 pft értékkel. Ezután a gyülés a rendes tárgyaikra meni ál, melyek közül neveztetés a m. kereskedésügyi miniszterumnak az iparkezsiálmoynek jegyei vedelmére vonatkozó nyilipparancsa, melynek következtében az iparjegyek beiktatásával a kamara titkára bizatott meg. A dézsi kereskedőtársulat jelenti, hogy a Kolozsvárt felallitandó ipartanoda kereskedő tanszakban tanitó tanárt ovi fizetésének 300 pftnak kiváu jaruli, kiljezven egyszersmind azon ohajtását, hogy a tanyeiv magyarul legyen. Végre atelnök Kovács L. előterjeszti az erdélyi vasbányaszokak f. évjan. 10-kén Szászváros son tartott ertekezlete jegyzőkönyvét, melyben tárgyaltatott az iparunk Kövari Lászlótól közelebbről velés czikkeket hozott.

— (Siralmas történet.) Élt városunkban egy Sch. nevü szelid becsületes férfi, neki pedig egy jámbor csendes felesége. A haznál bekesség volt, kivéve mikor veszekedtek, a mi egy-birant ritkán történt egy nap keszerül tobbszor, ily esetekben azán, mikor már szép szóval nem gyógyitatott, kézre kaptak s avval hajgáltak egymást. Valonösen a mint közhirben áll, a nő annyira vitte a papucskormányt, hogy férje az ő hire nélkül lábat se tehette kis házból, ha pedig elházozott, az ujtól férjére zárta volna mindannyiszor. Az idei farsangon a nő kimozdula a telkét meghuli, meghalt. Természetesen a férj, hogy kereszjtétol megmenekedott, majd kiugrott örömében a bürebél- ebnegy, a vilagért se, sőt ellenkezőleg buskomolyiyá lett, naphosszant el-elult neje ures szobájban, egyedül, elten, szomjan, komyhulatos képesen az ő kenyerét vagy fő- hó 13-kán, délután d szoltönyt vesz fel, ugyelet szóval irásban elrendezi, a háztól szép szin alatt mindenkit eltávolit — ekor szobajba megy, egy kést kiszorul ki, agya melle dézatt helyez, kardi nyakkondjéjvel szorosan megkötozi, lefekszik s a kidagadt erei karán az éles kassel kelte metszi. A sok vérvesztés miatt — bár nemsokára akadályozó kezek érkeztek — az orvosokként menthetetlen. Jelenleg a kórházban van — tudja hogy meghal, de azért csendes és nyugodt — egyetlen kivánsága, hogy neje a szobajba nyujtozatossák s mellége temessék, a kiért bujában megölte magát. Mi nem történik még e felfordult világban! . . .

— (Necrology.) Pécsa Ilka urhölgy, köreink egyik szép szellemiye, e hó 13-dikán az ujpesti szerelem alatt, szivszakadó az miatt jobb létre szendertek. Béke szállja porait!

— Nagy Jakab székely atyánkfia azon kis bodzafa tiltinkon, melyet magja készitett, (f. hó 1-en a pesti szinházban a virtuoz jelenségéről szólva — irja „P. N." szinbirái referense, ki egyébiránt a dicsérteel nem szokta erdemeinél osztogatni, — ki tanitó ő, hogy ez egyszerü hangszerből ily hangokat csajon ki, hogy e bodzafa tilinkó versenyre keljen a sok mülogassal bírókkal!? — s reá ugyan e melegséggel felel — bizony csak az, ki a pacsirtát, a szegénykedő magyarnótja, hogy oly szépen daloljon; es megtanitá a népdalok anyja, a fájdalom.

— A Karácsonyi-sorsjegy 100 db. arany pályadijt a versenyző 4 vigiátok kezét egyhangulag a „Tellen-Vadász" czimü beletek. A jelügés levél folhontatván, abból „Péter Pál" neve tünt ki, mely mutatn irodalmilag ismeretlen, alkalmasint álnév.

— Az azon irodalmi és müttörgyak erdekén, melyek 1858-ban az osztrák birodalomba hozatott 7,636,940 fl volt — olvassuk a „Kalauz"-ból — ellenben a kikülöldöttek értéke 3,202,130 frta tétetik. Vajjon mikor lesz az megfordítva? . . .

— Kisfaludi Sándor hegedüje — irja a „Gy. K." Győrmegyében Matkovics Zsigmond birtokában van, ki mint hallszik, azt a nemzeti muzeumnak szánta.

— A marhák puffadtsága ellen a „Kalauz" illetőket egy gazdatiszt azon tapasztalására figyelmezteti, mely szerint tiszta mezesz vize a puffadtság minőségchez képest $^1/_2$—1 k pányi adagban a beteg marha torkába ontve, czélszerünek állitatik.

— Az aradi általános betegápolda javára f. év márcz. 1-jén tartott táncznyalom jövedelmeihez — mint az „Aradi Hiradó" irtesü — a cs. k. megyei hatóság által székloldott jegyek megvásárlásai következtében a vidék a. c. 129 db. jegyet vett, s Kontana József jeles drámairónk számára czélszerűbb rot, a lakosok részére pedig szokóhutat épitnek Kecskeméten?

— A német vasuthálozat 1858-ban 129$^1/_2$ mérföldnél növekedett.

— Gr. Jellasics horvátországi bán összes vagyonát az első magyar általános biztositó társaságnál biztositotta.

— (Az agyvelő sulya.) Egy nemet tudós — olvassuk a „V. U."-ban — vizsgálódassi folytán azon eredménycket jutott: hogy egy nemet vagy angol embernek az agyvelje inkább-róleg 1445 gramm, egy francziaé 1313—20, egy négeré pedig csak 737 gramm sulylyal bir. Lenau kölöd agyveleje, mig egészséges volt, 3—4, örültségben történt halála után pedig $2^1/_2$ fontot nyomott.

— (Lovak az osztrák birodalomban.) Az 1857-i összezámitás szerint az osztriai birod. összesen 3,530,677 lo van, melyből 84,071 mén, 1,425,103 kancza, 1,450,080 paripa és 585,393 csikó. Az utolsó előtti összezámitálással egybehasonlitva 309,673 lóval van tobb. A hadszerguéti lovak, melyek körülbelül 72,000 darabra mennek, nincsenek ideértve.

— **Nemzeti szinház.** April 13-kán Szerdahelyi Nelli juliamára „Martha," Flotow 4 felvonásos víg operája. A julalmzottnő (Martha) számos koszorunyal tisztelé meg a szép szénu kö-zönség.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Könyvtár - BCU Cluj - Digitized by Cseke Ákos

Kolozsvári piaczár. április 4-kén 1859. — Bécsi mérője osztrák becsben. Tiszta búza 3 tf 78 kr. — Elegy búza 2 fl 52 kr. — Rozs 2 fl — kr. — Árpa fl kr. — Zab 1 frt 27 kr. — Tórokbúza 1 frt 46 kr. — Pityóka 1 frt 12 kr. — Marhahús fontja 10 kr uj pénzben.

Politikai hirek.

— A „Moniteur" aprilis 10-ikén ismét egy czikket közöl a Németországhoz viszonyokról. Lényegileg a következőt tartalmazza: A franczia kormány felfogja és tiszteli a nemzeti ingerlékenységet. Ha a kormány okot adott volna Németországnak az aggodalmakra, azt nemesnek és igazoltnak találná. Mi nem hihetjük, hogy azok, kiknek semmi okot nem adtunk a gyanura, jogtalan elővélelmeinket megtartják irányunkban. Miután Németországban ily nemű nyilatkozványok merültek fel, azokat folindulás nélkül vettük észre: mert mi arra számítunk, hogy a német közvélemény felvilágosodt része nem sokára elismerendi, hogy azon heves támadásoknak nincs valódi alapjok. Ezen bizalomban nem csalódtunk. Az igazgatóság csendesülni kezd. Oly szerencséseknek érezzük magunkat, hogy ezt constatiozhatjuk. Hogy a franczia kormányt gyanusítták, nehány iratot tulajdonitnak neki, melyek tartalmáért a Tuileriák kabinetje semmisetre sem felelős. A franczia kormánynak nincs semmi titkolni valója. Az olasz kérdésben általa foglalt magatartása távolról sem kelthet bizalmatlanságot, sőt inkább meg kell nyugtatnia a német szellemet. Francziországé éppen nem kivánja azt megtagadni Németországban, mit Olaszországban védni akar. Politikája meghazudtol mindon hóditási vágyat s nem másra törekszik, mint oly eléjtételekre s biztosítékokra, melyeket a népjog kivan Europa boldogságára és a népek érdekében. Azt hiszi: hogy Németországban, valamint Olaszországban, a kötések által elismert nemzetiségek magukat fentarthatják és megszilárdithatják, mivel ezeket az európai rend lényeges alapjinak tekinti. Esztelenség Francziországot a német nemzetiség ellenségeiül tüntetni fól. A császár kormánya befolyását csak arra fordotta, hogy a létező viszályok a méltányosság és igazságosság szempontjából egyenlítessenek ki. Svájczban Francziországé félhivatalos közbelépése idézte elő a neufchateli ügy kiegyenlítését. Gondoskodása Olaszországban is csak a bajt előzi meg. Azon kényes kérdésben, — mely Dánországé és a német szövetség közt keletkezett, Dánország iránti rokonszenvének daczára, azon tartománykat illetőleg, melyek az összes német testhez tartoznak, jól felfogta a nemet közönség joger erzékenykedését, s a kiengezesítődés hangjitt hallatta Kopenhágában. A dunai fejedelemségekben azon törekedett, hogy a jogszerű kivánatok érvényre jussanak. A franczia politikának nincs kétfélé mértéke és sulya. Azt, mit Olaszországban tiszteltetni akar, maga tisztelni tudandja Németországban. Mi nem volnánk azok, kik fenyegetettnének egy nemzeti Németország példája által, mely foederativ szervezétét egységi törekvésekkel hozná összhangzásba, melyek alapelvei már a vámegyesülésben vagy kereskedelmi uniójában le vannak téve; mindezt, mi a szomszéd országokban a kereskedelem, ipar s elóhaladás által teremtett viszonyokat kifejti, ja polgárisodásnak válik javára, s az, mi a polgárisodás elősegítésére szolgál, Franczia ország is emeli.

A „D. Allg. Ztg"-nak egy magánlevele Párisból aprilis 6-ikáról következő rejtélyes eseményt közöl, melynek tartalma állitólag a legjobb kutfőből, az illető fogházból ered: „Nemrég egy olasz fogatott be, ki a tuileriák körül járkált s a császár kijövetelére látszott várni. Egy 6 golyóval töltött revolver volt nála, s Mazas-ba vitetett, hol magán-fogsága tétetett. Azonban a tuileriákból parancs érkezett az iránt, hogy ő egy másik állitólagos fogolytyal, azaz egy átöltözött rendőr-ügynökkel bizonyos „Monton"nal zárassék össze, kinek ő ki kellene kémlelnie. Néhány nap mulva az olasz ismét magánfogságba tétetett; Monton pedig a foghazban maradt, visszra. Vele természetesen nem fogoly gyanánt bántak; p. o. szabad volt neki borotválkozni, mi foglyoknak nem engedetlik meg. Néhány nap mulva az olasz, további nyomozások végett újolag egyesiltetett vele. Az olasz meglátván a borotvát, igy szólt: „Ón mégis szerencsés; szabad borotválkoznia: nem tehetném-e azt én is? — „Miért ne?" mondá társa s átnyujtá neki a borotvát. Az olasz egész nyugodtséggal megbirálta annak élét, s erre villám gyorsasággal s oly erővel vágta keresztül nyakát, hogy fejét szinte különválasztá derekától. A foghází orvos, ki a sebet, nevezetessége miatt leméntázta, azt állitá, hogy a sebészethen nem létezik ahhoz hasonló példa. Hirszerint a császár ennek hirére nagy dühbe jött. A Mazasfoghaz igazgatója tüstént letétett, helyébe maga a császár egy egészen fiatal embert, hani bortönőrének fiát nevezé ki. — A letéltetett egyén később nagy kéréssere a la-Roquette-fogház igazgatójának állomását nyeré meg. Néhány hónap óta az emlitett olasz már a negyedik Mazasban, a három első saját nyakkendőjével akasztá fól magát."

— Az Oest. Zeit. irja az „Advertiser"nek után: „Mily czélzatok rejlenek azon sima szavakban, melyekkel a „Moniteur" Németországot akarja vakitni, látni való az „Advertiser" fölleplezéseiből, melyek forrásul oly férfura hivatoznak, ki egy semleges ország kormánytanácsában magas politikai állást foglal, és Svájcz, Szárdinia s Francziaország allamférfiaival van érintkezésben." „Már egy év előtt — mond ama férfu — el volt Lajos Napoleon határozva, Ausztria ellen fegyvert fogni; sőt már a részletek is rendezve voltak. E czélból alkudozott Svájczal a Dappes-völgy átengedése iránt, mely a legjelesebb katonai útul szolgált volna Eszak-Olaszországba. Ugyanezen előkészitő czélja volt a Helena-rend osztogatásnak Németországban. Angolországban is rég tapogatózott kipuhatolni: mennyire fognának azok kezére dolgozni egy osztrák-ellenes coalitióhoz csatlakozásra, vagy legalább idevonakozó semlegességre nézve. Mindezen fondorkodás lassanként annyira folébreszté a bécsi udvar gyanakodását, hogy már sok hónapot Lajos Napoleonnak Hübner báróhoz intézett ujévi beszéde előtt nyitva tartá szemeit s gondos figyelemmel kisérő a felhők irányát. Az imént emlitett terv szerint Körép- és Déli-Európának területi felosztása teljesen meg lenne változtatva, még pedig következőkép:

1) A szárd király birtokterülete Lombardinia, Velencze s az ugynevezett herczegségek hozzácsatolása által nagyobbittatnék. 2) Lajos Napoleon katonai segédnyujtásnak kárpótlásul Savoyát, s a szárd tengerparti vonalt Nizzaig kapná. 3) Hogy Napoleon herczeg királyi trónra juthasson, e czélból Toskana s az egyházi állam fognának összekapcsoltatni. 4) A két sziczíliai királyság, vagy legalább Napoly Murátnak jutna. 5) Oroszország Gallicziát és Posent kapná. 6) Poroszország Holstein s Hannoverával okaránk helyettesítetnek. 7) Magyarország visszakínnak Ausztriától, s Constantin orosz nagyherczeget kapná királyául. 8) Ausztria német szövetségi tartományaira szorittatnék. Látszik, irja az „Oest. Ztg." hogy ezen terv nem vág össze pontosan ama hirhedt „Európa földrajzával 1860-ban." Azon Lajos Napoleon, Napoleon herczeg és Constantin nagyherczeg vadász-ináknánya el vala hagyva. Tanácsosnak tarták még akkor ezen eszmékkel czakugy módjával ismertetni meg a kedélyeket s csak félig engedtek a despotismusnak camera obscurajába pillantani. Majd ha a csaták dörgése elkábitja a népek fülei s érzékeiket eltompitja, akkor — gondolák ők — kevesebb agodalommal lehet a nagy complott vakmerőbb alapvonásaival fellépni. sat.

Londonban a politikusok világa jelenleg három fokérdéssel foglalkozik: első sorban az uj parliamenti választókerek, azutána háboru kérdésével, végre az indiai pénzügyekkel. A kormány politikájával valahára tisztába jöttek; egy hó mulva körülbelül megkezdődik a valasztási láz, s ki fog derülni, mit tart a közvélemény mind a bel mind a külpolitika minden kérdéseiről.

Az egész angol nép a kormány ellen van, mégis — hogy a Times szavaival éljünk — azon okiatan tettek közöttel a kormány, éppen most hogy nagy nemzeti érdekeket kockáztat a felosztalás által. Ürügye az, hogy az ellenzékben nincs egyetértés; aztán, hogy Europa miatt meg kell a kormánynak maradni. A másodikat illetőleg a Times ezt jegyzi meg:

„Nem lehetséges Malmesbury l. képességét, elég azt kérdezni, hogy mi micsoda befolyása lehet akár bel- akár külpolitikára a kormánynak, mely csak felosztalás által bére más szerszámnak nélkül még két hónapra, mikor aztán okvetlenül meg fog bukni? Az europai záraszfoló népeinek sokkal fontosabb azt tudniok, ki fog ez év második felében Anglia befolyásával és segédeszközeivel rendelkezni. miniszterek minden törekvését meg fogja zsibbasztani közel bukásuk árnyéka, s a klikket most alkudoznak, azok már várható utódaikra függesztik szemőket."

A Daily News arra figyelmeztet, hogy a conservativok táborában sincs legpéldásabb egyesség. A parliament felosztalástól kivált azon okból roszalja, hogy most a külpolitika Malmesbury lord kezén van.

„Nagy elnézéssel voltak — igy szól — Malmesbury l. iránt bizalmi hivataloskodásában. Nagy számu hibáiért gyöngesége és járatlansága csak szelid roszalásban részesült. Gyakran szinte lehetlen volt meg nem győződni, hogy ő inkább a bárgyu udvarocz rövidlátó inditását, nem pedig a világ első szabad nemzetének beszélete és dicsősége érzelmét követi. Azt azonban, hogy oly tizenegyed rangu ember, mint Malmesbury lord, hivatlanban maradjon, mentségül használni az alsóbár nyilatkozatának mellőzésére: oly impertinentia volna, melyet nem türhetünk."

— Turin, april. 8. Az „Italia" meghazudtolja azon hirt, hogy Cavour gr. miniszterelnöki állomásáról elmozditatnék. Az „Opinione" jelenti, hogy az önkénytesek a király és törvények iránti esküt letették. A „Diritto" szerint a modenai kormány nem akar a congressusban résztvenni; Nápolynak az iránti szándoka még nem ismeretes, Parma s Toskana még nem nyilatkoztak. Parmában azon törekednek, hogy a herczegnőtől engedélyt eszközöljenek ki alkotmány behozatalára. (Az O. D. P. szerint oly czélból, hogy a szárd izgatásnak még tágasabb tér nyithassanak.) Toskanából jelentik, hogy ujolag kilencz előkelő ifju mint önkéntes utaz Piemontba.

Nápoly, april. 5. A király egészségi helyzete tekintetéből orvosi tanácskozlat tartatott. Az abba meghivott orvosok a magas beteg helyzetét gyógyíthatnak ismerék ott el. A legmagasb társadalmi körökben nagy ingerültség uralkodik s alkotmányszerü helyzet ujra behozatalát kivánják.

Milanóból, april 10-ről jelentik: Turini lapok egy igen körülményes, az olaszországi aussztriai sereghez intézett Piemont elleni napi parancsot közölnek, melyből a cs. kir. hadcsapatok részéről azonnal bekövetkezendő harczias támadásra következtetnek. Ezen állitólagos napiparancs másolatai itt is forgalomba hozattak, egyszersmind pápirasi távirati tudósitások jelentik, hogy ezen okmány hire a bórzén nagy nyugtalanságot idézett elő. Az egész azonban puszta koholmány, s nem egyéb, mint egyike a hazugság és csalás azon számos eszközének, melyeket a forradalmi párt használ a kedélyeknek szünetnélküli feszültségben tartására."

E koholt napiparancs felől a „K. Z."-nak Milánóból igy irnak. Több laktanyákban egy a katonasághoz intézett következő napiparancsot találtak felragasztva:

„A császár fegyverre szólít benneket, hogy harmadszor tőrje meg Piemont büszkeségét s ellene álljon a rajongó s Európa nyugalmára nézve veszélyes törekvéseknek. Nyomuljatok az ellenség ellen, mely előttetek mindig megfutott. Ujitsátok meg az 1848 és 1849-diki győzelmeket s nevezetesen a novarait, hol szétszórátott és megsemmisiltetett. Legyen jelszavatok: Éljen a császár és igazi joguk!

Ujabbak. — Nem tehetünk róla, de a „Pays" april 12-ki fontos sürgönyenek a mint azelőtt lapok szerint közoltük — ezt kiálthatjuk utána: „megméretétél és könyünnek találtattál." A bécsi „Presse" sürgönye ugyan e tárgyban igy hangzik:

Páris, april 11-ki este. Az éjpen megjelent „Pays" jelenti, hogy ha ó helyesen van értesitve, a nehézségek a congressus egyhangú elfogadása illetőleg, véglegesen ki vannak egyenlitve. Hirszerint a hatalmak az egyidőbeni lefegyverkezés föltételei iránt megegyeztek volna. Ausztria megegyezését adta volna hozzá, és a congressus egybejövetele rövid idő alatt meg fogna történhetni. A „Pays" ezen tudósitásokat csupán czélzással közli, ugy hiszi azonban, hogy jól van értesitve."

A congressusra nézve csak várjuk el a „Moniteur"t hivatalos nyilatkozatát, mely kétségkivül meg fog szólalni, ha az Ausztria által javasolt általános lefegyverkezés el lesz fogadva; a melyről azonban egy bécsi april 12-diki levelezés szerint annyi a biztos, hogy Franczia ország ama javaslat elfogadását feltételekhez kötötte, mely utóbbiak felett az alkudozások még nincsenek befejezve.

Egyébiránt minden oldalról oly tudósitásaink jönek, melyek nem igen kecsegtetnek kedvező eredménynyel a kibékülésre. A „Globe" már azon tudósitát hozta, hogy Ausztria Piemontnak a háborut megizente, a mit azonban kisebb nagyobb mértékben minden franczia lap kétségbevon. A „Pays"t legalább is „korai"-nak mondja. Amde azt többé senki se tagadja, hogy a helyzet végtelenül válságos. Egy 10-ki távirat a Temzevárosból jelenti, hogy az „Observer" szerint Ausztria részéről a hadüzenet még nem történt meg, de már nem soká késhetnek vele, mely esetben a parlament erélyesen elenne szegülne a jelen kabinet állati feloszlattatásnak, s ismét Palmerston lord fogná a kormány gyeplőjét kezébe venni.

Elég az, hogy még a diplomatia — fölég a poroszrendkivüli buzgalommel folytatja közvetitői munkáját, s mint látók, a Welwski gróf békepápja is a „Pays"-ben egy szép reményfüstöt eresztett szét.

London, april 12. Alsóházi ülés. Disraeli jelenti, hogy pénteken fog felelni a külügyek iránti kérdésre. A parliament elnapolása gyanithatólag 19-én fog megtörténni. A feloszlatás napját vonakodott megmondani.

A Dunai fejedelemségek ügyében—mint Párisból 13-án távirják — a conferentia ez napon fogta második s hihetőleg utolsó ülését is tartani.

Bécsi bórze.	April. 15.	April. 14.
Nemzeti kölcsön 100 pfkért	74.90.	75.30.
Metallijuss 5 perc. „	69.20.	69.70.
Urbéri pápir, nagyur. „	— —	67.
„ „ erdélyi „	64.50.	65.
Tiszai vasut „	— —	— —
Cs. k. t. sulyu arany darabja	5.38.	5.36.
Koronn „ „ „	15.85.	15.85.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

É R T E S Í T Ő.

Urbérkápolítási tőke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján b. Henter Anna, özv. b. Rákovszky Mártonné örökösének makói, inkteklbl. u. 3529 0 5/8 kr tőke, 872 fl 42 1/2 kr. k. hátr. — Mencz Vinczen znek berkenyesi b. u. 9531 0 15 kr tőke 2352 fl 48 3/4 kr k. hátr. — gr. Bánfi Miklósnak bonczidai, gőczi tőfalvi b. u. 10581 0 13 7/8 kr tőke, 2675 fl 38 3/4 kr. k. hátr. bogácsi, igricei b. u. 2926 fl 40 kr tőke, 597 fl 55 1/4 kr. k. hátr. Bakó Györgynek ugruczai b. u. 702 fl 5 1/4 kr tőke, 318 fl 38 3/4 kr. k. hátr. — Deák Eszter, ifi Bocsi Istvánnenak szlandrási b. u. 373 fl 7 3/4 kr tőke, 93 fl 16 3/4 kr k. hátr. — b. Wesselényi Zsuzsánna, özv. gr. Bethlen Jánosnak kentelki, bódoni, szencsi b. 6770 fl 25 3/4 kr tőke, 1654 fl 19 1/4 kr k. hátr. — Tóczi Sámuel özvegye, Incze Katalinnak szerdahelyi b. u. 302 fl 48 kr tőke, 75 fl 42 kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók május 31-ig. Tárgyalási nap aug. 2. d. e. 9 órakor.

A brassó cs. k. megyei törvényszék utján a gr. Teleki családnak holbaki b. u. 8333 fl 20 kr tőke, 1947 fl 50 kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók május 31-ig. Tárgyalási nap julius 30. d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján a u. e. nyegedi ev. ref. fóiskola dána k. hidasi b. u. 7050 fl 15 1/2 kr tőke, 2000 fl 7 kr k. hátr. — Nagy Miklósnak komitszegi, kakovai b. u. 2436 fl 33 1/2 kr tőke, 1125 fl 34 kr k. hátr. — Fogarasi Sándornak k. bodaki b. u. 275 0 6 1/2 kr tőke 68 fl 46 1/2 kr k. hátr. — Biró Rózsa, özv. Gál Antálnénak n.-petrii, nyerczi szántó tamisfalvi b. u. 1944 fl 36 1/4 kr tőke, 506 fl 46 1/4 kr. k. hátr. — Iktári gr. Bethlen Domokos és Katinak m.-fratai b. u. 716 fl 33 1/2 kr tőke, 179 fl 8 3/4 kr k. hátr. — Szigeti Lajosnak rődi b. u. 94 fl 41 1/2 kr tőke, 37 fl 4 1/2 kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók május 31-ig. Tárgyalási nap aug. 1. d. e. 9 órakor.

A k. fejérvári cs. k. megyei törvényszék utján Gál Erzsébet nagy Ilonának m.-szilyei b. u. 313 fl 18 kr tőke, 78 fl 18 3/4 kr k. hátr., — Márk Zsigmond özvegyének ditto 644 fl 7 1/2 kr tőke, 161 fl 1 3/4 kr k. hátr., — Fogarasi István örökösének hapertoni, magyaki, hidvégi b. u. 1774 fl 27 1/2 kr tőke 443 fl 37 kr k. hátr. — Gáldafai Gábor örökösének k.-ludasi, o.-bogeti b. u 4084 fl 30 1/2 kr. — Pongrácz Terézt, Szécs Adámnénak vingardi, kapolnai b. u. 753 fl 40 1/4 kr tőke, 163 fl 4 3/4 kr k. hátr. — Pálóp Sándornak csákfyai b. u. 610 fl 26 kr tőke, 312 fl 41 1/4 kr k. hátr. — Balogh Jánosnak lázi b. u. 88 fl 52 1/2 kr tőke, 20 fl 4 1/2 kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók május 24 ig. Tárgyalási nap julius 29 d. e 9 órakor.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törvényszék utján Bójti György és Imrének lodormányi b. u. 244 fl 30 kr tőke, 64 fl 7 1/4 kr k. hátr. — Balla Rózsa, Bójti Györgynének zágori b. u. 277 fl 46 1/2 kr tőke, 38 fl 46 1/2 kr k. hátr. — Balázsi Józsa és Eleknek o.-szilymesi, k. szőllős b. u. 421 fl 85 1/2 kr tőke, 190 fl 19 1/2 kr k. hátr., — Benkő Pálnak zágori b. u. 200 fl tőke, 24 fl 32 kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók május 25-ig. Tárgyalási nap julius 25. d. e 9 órakor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján az erdélyi ev. ref. főtanácsnak n.-rajtoczi, bereset b. u 1399 fl 38 1/2 kr tőke 316 fl k. hátr. m.-szilyi b. u. 1089 fl 22 1/4 kr tőke, 439 fl 9 1/4 kr k. hátr. — Dráveczky Juliánna özv. Somsi Lajosnak t.-szikrilyi, lappataki, n-petrii b. u 1710 fl 31 1/4 kr tőke, 429 fl 22 1/4 kr k. hátr., fürei b. u 617 fl 5 1/4 kr tőke, 320 fl 41 kr k. hátr. — Iktári gr. Bethlen Kata, gr. Bánfi Miklósnak m. órl, tóthlazi b. u. 4525 fl 1 3/4 kr tőke, 1988 fl 9 1/4 kr k. hátr. — Csipkés Eleknek n.-ebesi b. u. 222 fl 23 1/4 kr tőke, 144 fl 9 kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók május 31-ig. Tárgyalási nap aug 16. d. e. 9 órakor.

HIVATALOS.

(675) (3—3)

Sz. 3827.—1859.

Arcsökkentési hirdetmény.

A kolozsvári cs. k. kerületi pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhirré tétetik: hogy az erdélyi magas cs. kir. országos pénzügyigazgatóságnak jelen évi márcz. hó 17-kén, 3088 h. sz. alatt kelt rendelénye következtében a kolozsvári cs. k. harminczadi épületen tczadi építések és javitások f. évi april 27-kén a fennirt cs. k. kerületi pénzügyigazgatóságnál tartandó nyilvános árcsökkentés utján a legkevesebbet követelőnek át fognak adatni.

Ezen javitásokra az előszámitás szerint, következő összegek engedmenyeztetnek, u. m.

a) kőmüves munkára	2654 fl	21 kr.
b) kőfaragó munkára	152 „	8 „
c) ács munkára	619 „	4 „
d) asztalos munkára	376 „	48 „
e) lakatos munkára	398 „	46 „
f) bádogos munkára	69 „	— „
g) üveges munkára	105 „	12 „
h) a befestési munkára	82 „	— „
i) a kemencziállási fazekas munkára	146 „	40 „
k) a kövezet kirakására	2 „	54 „
Összesen:	4606 fl	47 kr

ebből a használható ócska anyag árát levonva . . 195 „ 38 „

marad: 4411 fl 9 kr

azaz: négyezer négyszáz tizenegy forint, kilencz krajczár ausztr. értékben.

Az épitészi vállalkozók felszólittatnak ezennel, a fenn kijelölt napon, délelőtt 10 órakor, 5% bánatpénzzel ellátva, mely a vállalkozó által a felmálott összeg 10%-ra lesz kiegészitendő, a fenn emlitett kerületi igazgatóságnál megjelenni, vagy pedig irásbeli ajánlataikat szintén oda bekuldeni.

Az ebeli ajánlatok magában kell foglalni az ajánlkozó vezczlék-és keresztnevét, lakhelyét és állását, úgy az ajánlott összeg számmal és betűvel való határozott kifejezését és azon nyilvánitást, miszerint az ajánlkozó az érlejtésnek alapul szolgáló feltételeit egészen ismeri és magát azoknak feltételeinél viseli.

Az épitészeti elöimunkálatok és az árcsökkentési feltételek a már emlitett kerületi pénzügyigazgatósági levéltár hivatalban, a rendes hivatali órákban, naponta megtekinthetők.

A cs. kir. kerületi pénzügyigazgatóság, Kolozsvárt, april 6-án, 1859.

(670) (3—3)

2210.—1859.

Pályázati hirdetmény.

A kolozsvár-városi tanácsnál ürességbe jött tollnoki állomásra, melyhez 315 ozár. frt. forint évi fizetés van kapcsolva, s történhető előléptetés esetében megürülendő járulnokí állomásra 262 fl 50 kr. o. beczben évi igazítessel, a magas cs. kir. helytartóság, f. évi szám cz. 18-ról 5290/842 sz. alatt kelt rendelete következtében f. évi april végén ezennel pályázat nyittatik.

Az ezen állomásra pályázni kivánók arra utasittatnak, hogy ebbeli kérelmüket szabályszerű bélyeggel ellátva, az irt határidőig az alólirt városi tanácshoz adják be.

Ezen állomás elnyerésére szükséges, hogy a pályázó a magyar- és németnyelvet tudassék, fogeznen nyelveinek fogalmazási képességét s bevégzett tanulmányait, valamint eddigi kozsolgálatát, mint politikai s erkölcsi feddhetetlen magaviselését tanusitsa.

A kolozsvári tanácsból, márcz. 31-én, 1859.

NEM HIVATALOS.

(674) (3—3)

Egy jószág

a Maros jobb partján Csikmó helységében, Szász-varos- és Algyógyától csak is 3/4 órányi távolságra, orok áron eladó. Bővebb felvilágositásokat ád maga a tulajdonos Buday Károly Székely-Udvarhelyt.

(672) (3—3)

A kétvíz közt hosszantczában 448-ik szám alatti ház egy szép nagy kerttel együtt (melyj tőbbnyire mind fával, gyümölcsfákkal van beültetve) örök áron eladó.

A bornyunnál szőlőhegyen két szőlő eladó, az egyik a felső, a másik a középső Lubban van; értekezni lehet belső-magyarutczában a nótárjoknál, evangelicus oskola mögötti osztályabeli tanitóval, délelőtt 8—11-ig, délutan 2—4 óráig.

(514) (5—5)

STEIN JÁNOSnál Kolozsvárt s WITTICH JÓZSEFnél M.-Vásárhelyt kapható:

SZELLEMI RÖPPENTYÜK

történelmi és humoristikai színezettel. irta **ASZALAY JÓZSEF.**

Ára 3 pft.

ERDÉLYI

PROTESTÁNS EGYHÁZI TAR.

Szerkesztik: Szász Károly és Demeter Sámuel

A 2 füzet ára füzve 2 frt 10 kr. o. é.

Köznép előtt tartatott EGYHÁZI SZEM BESZÉDEK

PÉTERFY SÁNDOR

szöllely-kereszturi lelkész által.

II. füzet május első vasárnapjától szeptember első vasárnapig, óra füzve 1 ft 20. A két füzet együtt 2 ft 8 kr osztrák érték. — (Az első füzet junior első napjitól, május első vasárnapjig tartott beszédeket tartalmaz: ára külön 88 kr.)

UJTESTAMENTOM

kérdésekben és feleletekben

a nép számára.

Polier

hajdan a lausannei egyetemnél keleti nyelvek és kátékatu: vallástan tanára, franczia nyelven irt, és több nyelveken számos hasznosakat ért dolgozata után

a magyar nép számára

átdolgozták:

Incze Dániel

szentirási magyarázó tanár a nagy-enyedi ref. kollégyiumban;

Herepei Gergely,

kolozsvári ref. első pap, esperes; — és

Székely János

kézdi vásárhelyi ref. nagypap.

I. SZAKASZ.

A négy evangélista irásai

és

az apostolok cselekedeteiről irt könyv.

Nagy 8-ad rét 34 1/2 iv vellin papiron.

Ára füzve csak 2 ft 10 kr osztr. ért. vagy 2 ft. p. p.

(194)

Cs. k. legf. szabadalommal. s a porosz és bajor k. legf. jóváhagyással.

Dr. BORCHARDT

1856-ki tavaszi nóvek-nyekből.

NÖVÉNY-SZAPPANJA.

A Dr. Borchardt cs. kir. legf. szabadalm. **növény-szappanja** tiszteletre méltó orvosok és magán személyek hitelesi szabadalmait eddig mint nem ért — **jellemző** és **sajátsagga** hatasa által elvitázhatlanul sokkal felülmulja mindenféle egyszersmind mindenemű FÜRDŐNKÉT is nagy sikerrel használható. Egy kisérlet mindenkit meggyőzend

Dr Borchardt növényszappanja használatát mindennapi szükségé teendi —

Dr. Suin de Boutemard

ILLATOS FOG-PASTÁJA.

Dr Suin de Boutemard-nak megtisztitott s tökéletesen alkalmas anyagokból összeszerkesztett **illatos fog-pastája** elismert czélszerűségénél fogva, a **fogak** s **foghús** legbiztosb **tisztitása** - **ápentartása**, sokkal **kellemetesb módon** s gyorsabban tisztitván, mint a sok különféle **fog-porok**, mindinkább növekvő elismerésre talát a legtágasabb körök k. b. s mindazok alatt, kik azt csak egyszer is megkisérlik, minden esetre **mindenkor különös eloszerentettel fog is-mét megvétetni.**

Egy tégely növény-hajkenőcs 50 kr. p. p.

Dr. HARTUNG

NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

és

CHINAHÉJ-OLAJA.

A Dr. Hartung féle szabadalmazott **hajnövesztőszerek** megkülönböztetik magokat **behizonyult** kitünő tulajdonságik s olcsó árok által; tulhaladnak minden hasonló szereket, mint Macassar-, Lapugyökér-olaj a többi hajolajok és kenőcsök, miután elvitázhatlanul a rationalis hajnövesztőszerek körében **biztosabb eredményt** összetételek nem lévezek, mint ezek, ugy hogy mind a két, hatásukban egymást kölcsönösen kiegészitő **Dr. Hartung-féle hajnövesztő szerek** jó lelkiismerettel ajánlhatnak. **Chinahéj-olaja a hajnak fentartásra és szépitésre.** Ez **Dr. Hartung növény-hajkenőcse** a hajnövest ismét **fölélesztésére s elénkítésére.**

A fentebb **elismert, hasznos volták** és **szilárdságuk** által annyira kedveltekké vált czikkek ☞ **a valódi minőségérti jótallás mellett** valamint az alább megnevezett **városok egyedüli helyben** letétemenyeiénél, u. m.

Egy eredeti bejegyzett pakéta ára 24 kr. p. p.

Egy üveg Chinahéj-olaj. 50 kr. p. p.

½ pakéta 20 kr. p. p.

¾ pakéta 40 kr. p. p.

Egy üveg Chinahéj-olaj 50 kr. p. p.

Dr. BORCHARDT (növény-szappan).

Dr. SUIN de BOUTEMARD (fog-pasta).

Dr. HARTUNG Chinahéj-olaj és növénykenőcs).

Egy nemkülönben illetőleg egyedüli letétemenyeimik Erdélyben — csakhamarosan bekerülve velem — pontosan figyelni.

Kolozsvárt kapható egyedül Wolf János ur gyógyszertárban, úgy szintén Abrudbányán Ferenczy Mihály, Beszterczén Kelp Fr. cs. tárnok és Dietrich és Fleischer, Szászsárosban Spech Cz. gyógyszt. Dévám Büchler A., Eberfalvan Schmidt A., Szebenben Zöhrer F., Brassóban Sterner Fr. és Hoffman József, M. Vásárhelyt Fogarasi Demeter, Szász-Sebesben Wendsortel Fr., Kőhalomban Mihes Ed.F., Segesvárt Kisselbacher J. B., Székely-Udvarhelyt Kaunez J. A. gyógysz. Tordán Velics György és Wolfl Gábor uraknál.

AZ EV. REF. FŐTANODA KONYVNYOMDÁJA. (Belső farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.